

UDC | УДК : 347.949 + 347.934.6

Анотація: У статті розглянуті проблемні питання щодо використання в адміністративних справах доказів з незавершених кримінальних проваджень. Показана небезпека застосування таких доказів для досягнення мети справедливого розгляду адміністративної справи. Доводиться хибність деяких правових позицій Верховного Суду України з цього приводу.

Ключові слова: адміністративне судочинство; кримінальне провадження; досудове розслідування; вирок; постанова адміністративного суду.

TO A QUESTION ABOUT THE IMPOSSIBILITY OF THE USE OF EVIDENCE IN THE ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS ON PENDING CRIMINAL PROCEEDINGS

BELKIN, L.

*Candidate of Engineering Science,
senior researcher,
Director of «Analyst», Donetsk region*

Abstract

The article describes the use of the problematic issues in the administrative affairs of the evidence pending criminal proceedings. It is shown that the risk of the use of such evidence in order to achieve the goal of equitable consideration of an administrative case. It proved the fallacy of some of the legal position of the Supreme Court of Ukraine on this issue.

Keywords: administrative proceedings; criminal proceedings; pre-trial investigation; judgment, judgment of the administrative court.

ДО ПИТАННЯ ЩОДО НЕМОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ ДОКАЗІВ З НЕЗАВЕРШЕНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ

Л. М. БЕЛКІН

*кандидат технічних наук, старший науковий співробітник,
Директор ТОВ «Аналітик», Донецька область*

✉ зв'язок з автором: через Редакцію

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Відповідно до ч. 4 ст. 72 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАСУ), вирок суду у кримінальному провадженні або постанова суду у справі про адміністративний проступок, які набрали законної сили, є обов'язковими для адміністративного суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, щодо якої ухвалений вирок або постанова суду, лише в питаннях, чи мало місце діяння та чи вчинене воно цією особою.

Зазначена норма дає підстави вважати, що самі по собі документи досудового слідства не можуть бути доказами в адміністративному судочинстві, доки вони не пройшли апробацію судовим кримінальним провадженням.

Натомість, в останній час серед суддів адміністративних судів, особливо тих, хто «чуттєво» ставиться до побажань влади, поширюється думка про те, що цитована вище норма ч. 4 ст. 72 КАСУ встановлює саме ОБОВ'ЯЗОК судів враховувати вказані вирок чи постанову при прийнятті рішення в порядку адміністративного судочинства. Однак ця норма не заперечує та не забороняє врахування будь-яких доказів з незавершених кримінальних проваджень, які вибірково надають слідчі

К ВОПРОСУ О НЕВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ В АДМИНИСТРАТИВНЫХ ДЕЛАХ ДОКАЗАТЕЛЬСТВ ПО НЕЗАВЕРШЕННЫМ УГОЛОВНЫМ ПРОИЗВОДСТВАМ

БЕЛКИН Л. М.

*кандидат технических наук,
старший научный сотрудник,
Директор ООО «Аналитик», Донецкая область*

Аннотация: В статье рассмотрены проблемные вопросы использования в административных делах доказательств из незавершенных уголовных производств. Показана опасность применения таких доказательств для достижения цели справедливого рассмотрения административного дела. Доказывается ошибочность некоторых правовых позиций Верховного Суда Украины по этому поводу.

Ключевые слова: административное судопроизводство; уголовное производство; досудебное расследование; приговор; постановление административного суда.

Open Access

This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

підрозділи податкової міліції. На жаль, часто судді вимушені так вважати під тиском рішень, прийнятих останнім часом на користь органів фіскальної служби Верховним Судом України (далі – ВСУ) [1, 2 та ін.], який, судячи з рішень останнього часу, все більше перетворюється на філію Державної фіскальної служби.

Отже, аналіз небезпек застосування доказів з незавершених кримінальних проваджень для досягнення мети справедливого розгляду адміністративної справи має велике практичне значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв’язання даної проблеми і на які спирається автор. Українська доктрина податкового права дуже погано пристосована до реального захисту прав платників, – скоріш навпаки, вона виходить з принципу тиску на платників, що узагальнено автором у його монографії [3, с. 179–180]. Юристи-практики зазначають, що головною тенденцією останніх років є те, що податкова практика все більше віддаляється від матеріального податкового права, супроводжується прямим нехтуванням закону, перекручуванням його змісту [4, с. 31; 5, с. 14], що у десяти випадках із десяти податкова перевірка закінчується донарахуванням податків, і в семи випадках з десяти таке донарахування НЕ ґрунтується на нормах законодавства (а в тих останніх трьох донарахування зумовлене низькою якістю законодавства, що допускає подвійне тлумачення) [6, с. 27]. Зазначені підходи знаходять певне віддзеркалення і у дисертаційних дослідженнях, що захищаються у сфері оподаткування, зокрема: в податковому законодавстві України поступово буде посилюватися значення кримінально-правової заборони в протидії ухиленню від сплати податків [7]; запропоновано встановити окремо кримінальну відповідальність для: 1) засновників (власників) суб’єкта підприємницької діяльності; 2) керівників, головних бухгалтерів підприємств, установ, організацій та їх заступників, а також громадян-підприємців; 3) інших посадових осіб, а також непосадових осіб, які наділені повноваженнями по веденню обліку та звітності; 4) громадян, які не є підприємцями [8]; пропонується: посилити контроль та втручання податкових органів в реєстрацію суб’єктів підприємницької діяльності; передбачити значні штрафні санкції в разі відсутності підприємства за юридичною адресою; встановити обов’язок банків розкривати банківську таємницю на запит керівників підрозділів податкової служби БЕЗ ВІДПОВІДНОЇ САНКЦІЇ СУДУ; зробити більш суворим законодавство щодо порушення обов’язковості надання документів, необхідних для проведення перевірки; розширити повноваження податкової міліції щодо проведення оперативних профілактичних заходів стосовно тих платників податків, юридична адреса яких зареєстрована в іншому регіоні, а також у

сфері складання протоколів про адміністративні правопорушення [9] тощо. Характерним у цьому сенсі є визначення мети адміністративно-правового регулювання у сфері справляння податків як правового забезпечення наповнення бюджетів та державних цільових фондів [10]. Отже, на сьогоднішній день джерельну базу для досліджень у сфері забезпечення прав платників податків у спорах з органами фіскальної служби створюють статті та коментарі юристів-практиків [1, 2, 4–6 та ін.] та судова практика.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У «війні» податківців проти платників податків суди все частіше стають на бік перших. Так, практикуючий адвокат С. Деледивка у статті [11] зробив низку невтішних висновків щодо тенденцій судової практики у податкових спорах: задекларований у процесуальному законі (КАСУ) принцип змагальності фактично не діє при розгляді податкових спорів; виняток із винятку з загального правила щодо змагального характеру доказової діяльності в адміністративному судочинстві при розгляді податкових спорів у частині офіційного з'ясування всіх обставин справи фактично перетворив презумпцію неправомірності актів податкової служби у свою протилежність; у практиці розгляду податкових спорів діє зворотній принцип або презумпція неправомірності дій платника податків; на суд фактично покладена непритаманна йому функція податкового органу щодо повного встановлення обставин господарських операцій платників податків, що не відповідає меті та призначенню адміністративного судочинства, сам судовий процес зі змагального перетворений на так званий інквізиційний процес [11, с. 23].

Одним з інструментів досягнення цієї мети є використання в адміністративних спорів у якості доказів матеріалів з незавершених кримінальних розслідувань, зокрема, свідчень посадових осіб підприємств-контрагентів. Небезпека застосування таких «доказів» полягає, перш за все, у тому, що ці свідчення вказані особи надають під тиском слідчих чи прямо йдуть на змову зі слідством, надаючи останньому цікаві для них свідчення, – адже, як правильно зазначає адвокат Н. Мартинюк, ці пояснення можуть надаватись з метою

уникнення відповідальності, оскільки ухилення від сплати податків є важчим злочином, аніж фіктивне підприємництво [1, с. 26].

Інша небезпека застосування таких «доказів» полягає також у тому, що податківці надають в адміністративне провадження вижимки з кримінальних проваджень, які цікаві саме ним. За таких умов адміністративний суд позбавлений можливості встановити картину слідства у всій сукупності доказів та й не вправі цього робити, оскільки це є компетенцією кримінального судочинства. Наприклад, «свідок»-директор підприємства заявляє, що жодної участі у діяльності підприємства не брав, ніяких документів не підписував, усе це здійснювали «невстановлені» особи. Слідчі погоджуються вважати таких осіб «невстановленими», при цьому «забуваючи», що якщо такий директор, дійсно, нічого не робив, то він повинен був видати довіреність, а через неї усіх причетних осіб можна встановити. І де тоді у цих об'єктах місце державного реєстратора юридичних осіб, нотаріусів, осіб, що видали електронні ключі звітності, тощо? Як правило, слідству це нецікаво. У цьому сенсі не можна не погодитися із згаданим вище Н. Мартинюком, що «боротися з фіктивним підприємництвом податківцям не так цікаво» [1, с. 26].

Неправомірність і необґрунтованість застосування в адміністративному процесі доказів з незавершених кримінальних проваджень слідує з теорії і практики кримінального процесу. Так, Кримінальний процесуальний кодекс (далі – КПК) України 2012 року вводить поняття так званого «недопустимого» доказу. Так, згідно ч.ч. 1–4 ст. 87 КПК, недопустимими є докази, отримані внаслідок істотного порушення прав та свобод людини, гарантованих Конституцією та законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також будь-які інші докази, здобуті завдяки інформації, отриманій внаслідок істотного порушення прав та свобод людини. Суд зобов'язаний визнати істотними порушеннями прав людини і основоположних свобод, зокрема, такі діяння: 1) здійснення процесуальних дій, які потребують попереднього дозволу суду, без такого дозволу або з порушенням його суттєвих умов; 2) отримання доказів внаслідок катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність особи, поводження або погро-

зи застосування такого поводження; 3) порушення права особи на захист; 4) отримання показань чи пояснень від особи, яка не була повідомлена про своє право відмовитися від давання показань та не відповідати на запитання, або їх отримання з порушенням цього права; 5) порушення права на перехресний допит. Недопустимими є також докази, що були отримані: 1) з показань свідка, який надалі був визнаний підозрюваним чи обвинуваченим у цьому кримінальному провадженні; 2) після початку кримінального провадження шляхом реалізації органами досудового розслідування чи прокуратури своїх повноважень, не передбачених цим Кодексом, для забезпечення досудового розслідування кримінальних правопорушень. Докази, передбачені цією статтею, **повинні визнаватися судом недопустимими під час будь-якого судового розгляду**, крім розгляду, якщо вирішується питання про відповідальність за вчинення зазначеного істотного порушення прав та свобод людини, внаслідок якого такі відомості були отримані.

Згідно ч. 2 ст. 86 КПК, недопустимий доказ не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень, на нього не може посилається суд при ухваленні судового рішення. Згідно ч.ч. 1–3 ст. 89 КПК, суд вирішує питання допустимості доказів під час їх оцінки в нарадчій кімнаті під час ухвалення судового рішення. У разі встановлення очевидної недопустимості доказу під час судового розгляду суд визнає цей доказ недопустимим, що тягне за собою неможливість дослідження такого доказу або припинення його дослідження в судовому засіданні, якщо таке дослідження було розпочате. Сторони кримінального провадження, потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, мають право під час судового розгляду подавати клопотання про визнання доказів недопустимими, а також наводити заперечення проти визнання доказів недопустимими.

Отже, право та обов'язок визнати докази недопустимими належить виключно кримінальному суду при здійсненні кримінального провадження. Адміністративний суд не має таких повноважень і об'єктивно не може встановити обставини надання доказів, тобто встановити їх допустимість чи недопустимість. Але при цьому немає жодної

гарантії, що докази, які надані до суду стороною фіскалів, не є такими, що згодом будуть визнані недопустимими.

Так, у Постанові Окружного адміністративного суду м. Києва від 04.03.2013 р. у справі № 2а-16217/12/2670 відмовлено платнику у позові з тих підстав, що під час допиту у межах кримінального провадження свідок дав свідчення, що фактично до діяльності підприємства-нерезидента «Окленд Холдінг Лімітед» він жодного відношення не має, реальним представником його не був, уповноваженим представником підприємства також не була. Документи від імені підприємства «Окленд Холдінг Лімітед» ніколи не складав та нікого на це не уповноважував, розрахунковими рахунками підприємства ніколи не користувався та не розпоряджався, операції з будь-якими цінними паперами від імені «Окленд Холдінг Лімітед» ніколи не проводив, договорів від імені вищевказаного підприємства не заключав і нікого на це не уповноважував. Зазначеного виявилось для суду достатньо, щоб визнати договори по цінних паперах Позивача – ТОВ – з даним нерезидентом нікчемними та погодитися з донарахуванням мільйонних податків.

Тобто, має місце типовий міліцейській набір, який нав'язується свідкам фактично як самовикриття.

Однак при перегляді Постанови від 04.03.2013 р. за нововиявленими обставинами Окружний адміністративний суд м. Києва у Постанові від 28.04.2014 р. по справі № 2а-16217/12/2670 встановив, що зазначена ОСОБА_3 звернулася з письмовою заявою, де зазначила про недійсність її свідчень від 27.04.2012 р. **у зв'язку із здійсненням на неї психологічного тиску** працівниками УПМ ДПС у м. Києві під час проведення допиту; Прокуратурою м. Києва 25.02.2014 р. прийнята постанова про закриття кримінального провадження № 32012110000000019 у зв'язку із відсутністю складу злочину. З цих підстав Постанова від 04.03.2013 р. переглянута за нововиявленими обставинами, Постановою від 28.04.2014 р. позов ТОВ задоволений повністю.

Зазначене яскраво підтверджує неприпустимість використання у якості доказів в адміністративному судочинстві матеріалів неза-

вершеного кримінального провадження, яке не пройшло «випробування» розглядом у кримінальному судовому процесі.

Так, в одну з адміністративних справ, яку вів особисто автор, сторона фіскальної служби надала протокол допиту свідка по кримінальному провадженню № 32014100000000068, відповідно до якого свідок нібито показав: «Приблизно весною 2014 року мій **знайомий** (виділено автором) запропонував зареєструвати на мене підприємство за грошову винагороду 300 (триста) гривень без мети займатись фінансово-господарською діяльністю, **хоча розумів** (виділено автором), що дане підприємство може бути задіяне в схемах ухилення від сплати податків».

Це є абсолютно міліцейська фраза, надиктована особою, що вела допит, інакше незрозуміло, навіщо свідку займатися самовикриттям. Так, слідчому була потрібна фраза «без мети займатись фінансово-господарською діяльністю», щоб потім обвинувачувати усіх контрагентів, але свідок повинен був розуміти, що це зізнання відразу тягне за собою відповідальність по статті 205 КК України.

Крім того, свідок посилався на «**знайомого**», якого, якщо він не є близьким родичем, повинен був назвати. Але слідчий цього не встановлює та не робить помітку, що свідок «забув».

Інша фраза. «Я ніколи не складав, не подавав, не підписував будь-яких документів, бланків, заяв щодо відкриття електронних ключів, електронного (цифрового) підпису і нікому не доручав виконувати дані дії від мене чи ТОВ».

Однак або це не може бути правдою, або слідчий приховує справжніх організаторів діяльності підприємства, якщо такі, дійсно, є. Так, для реєстрації підприємства як юридичної особи потрібна або особиста явка особи, зазначеної у статуті, або явка іншої особи за нотаріальною довіреністю. Отже, може бути встановлена особа, яка зазначена у довіреності, а також повинен допитуватися нотаріус, який усе це завірив.

Аналогічно при відкритті рахунку у банку підпис директора повинен завіряться нотаріально. Слідчий не встановлює, чи нотаріус завірив справжність підпису справжньої особи, чи нотаріус фальсифікував картки.

Аналогічно про електронні ключі: а як сама податкова видала ці ключі на підставну особу? По довіреності? Тоді можна встановити, хто фактично отримував електронні ключі та доступ до електронного підпису.

Більше того, як свідчать дані Єдиного державного реєстру судових рішень, ухвалою Дарницького районного суду м. Києва від 25.11.2015 р. у справі № 753/20557/15-к кримінальне провадження № 32014100000000068 закрито без встановлення будь-яких податкових нарахунків, при цьому в ухвалі цитовані вище «свідчення» не знайшли жодного віддзеркалення. Тобто, усі наведені вище свідчення є абсолютно недостовірними і навіть не пред'являлися суду по кримінальному провадженню № 32014100000000068. Тобто, судом, попри те, що справа закрита, ці факти не підтверджені. Отже, можна стверджувати, що відомості з протоколу допиту фактично спростовані судовим рішенням.

Якщо тепер проаналізувати судову практику ВСУ, яка складається останнім часом, то можна з'ясувати, що наприклад, Постановою ВСУ від 03.11.2015 р. (головуючий – суддя В. Л. Маринченко, судді: О. В. Кривенда, М. І. Гриців, В. В. Кривенко, П. В. Панталієнко, О. Б. Прокопенко, І. Л. Самсін, О. О. Терлецький) (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/54004960>) скасовані ухвали Вищого адміністративного суду України від 05.08.2015 р. та Київського апеляційного адміністративного суду від 03.12.2014 р., постанова Окружного адміністративного суду міста Києва від 10.09.2014 р. з направленням справи на новий розгляд до суду першої інстанції. При цьому ВСУ вказав, що «сам факт того, що на момент розгляду справи щодо офіційних осіб контрагентів не було постановлено вироків, не може спростовувати достовірність їх пояснень відносно характеру укладених угод і фактичного здійснення за цими угодами операцій» (мова йшла про посадових осіб контрагентів позивача – ПП «Експерт-Логістик», ТОВ «ДНІПРОБУД СТАЙЛ» і ТОВ «СВС ГРУП»).

Виникає питання: на підставі яких доказів ВСУ зробив такий висновок?

Так, вивчення Постанови Окружного адміністративного суду міста Києва від 10.09.2014 р. (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/40950613>) дозво-

ляє дійти висновку, що суд першої інстанції ретельно вивчив усі обставини справи та доказову базу. Зокрема, з приводу кримінальних проваджень (тоді – кримінальних справ) суд першої інстанції зазначив таке: *«Щодо посилань в акті перевірки відповідачем на покази ОСОБА_4 (директор ПП «Експерт-Логістік») та ОСОБА_5 (директор ТОВ «ДНІПРОБУД СТАЙЛ»), а також на постанови про порушення кримінальної справи від 12.10.2011 року та від 27.04.2011 року щодо створення фіктивних підприємств ТОВ «ДНІПРОБУД СТАЙЛ» та ПП «Експерт-Логістік» не встановленими особами з метою прикриття незаконної діяльності за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 205 КК України, суд зазначає наступне. Відповідно до ч. 4 ст. 72 Кодексу адміністративного судочинства України, вирок суду в кримінальній справі або постанова суду у справі про адміністративний проступок, які набрали законної сили, є обов'язковими для адміністративного суду, що розглядає справу про правові наслідки дій чи бездіяльності особи, щодо якої ухвалений вирок або постанова суду, лише в питаннях, чи мало місце діяння та чи вчинене воно цією особою. Отже, в розумінні кримінально-процесуального законодавства України, належними доказами, які б підтверджували відповідні юридичні факти (зокрема, вину службових осіб ПП «Експерт-Логістік» та ТОВ «ДНІПРОБУД СТАЙЛ») у фальсифікації бухгалтерських чи інших документів, є відповідні судові рішення, що набрали законної сили, зокрема, вирок суду. Втім, відповідачем відповідних вироків суду ним не надано, а надані докази не містять інформації яка б спростовувала правомірність формування складу валових витрат позивачем. Окрім цього, суд звертає увагу на той факт, що договори від імені ПП «Експерт-Логістік», копії яких містять матеріали справи, складені та підписані не ОСОБА_4, а ОСОБА_6».*

З цього приводу слід звернути увагу на те, що кримінальні справи, порушені 12.10.2011 р. та від 27.04.2011 р., не були передані до суду на момент розгляду адміністративної справи 10.09.2014 р., тобто більше, ніж через 3 роки. Більше того, вони не були завершені судовим вироком і на момент розгляду справи ВСУ – 03.11.2015 р., тобто вже через 4 роки. І чомусь у суддів ВСУ навіть і питання не виникло – як досудове розслідування може тривати 4 роки, і чому воно не завершено судовим

розглядом. Може як раз тому, що там не створено жодної доказової бази?

Важливо також зазначити, що за практикою ВСУ у господарських справах саме по собі підписання договору неналежною особою не є підставою для невизнання цього договору та юридичних наслідків, які він тягне. Така правова позиція сформульована, наприклад, у Постанові ВСУ від 19.08.2014 р. № 3-68гс14. Чому українське законодавство повинне тлумачитися іншим чином на догоду органам влади, – залишається незрозумілим.

Варто також зазначити, що згідно п. 56.21 ст. 56 Податкового кодексу України, у разі коли норма цього Кодексу чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі цього Кодексу, або коли норми різних законів чи різних нормативно-правових актів, або коли норми одного і того ж нормативно-правового акта суперечать між собою та припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь як платника податків, так і контролюючого органу, рішення приймається на користь платника податків.

Отже, оскільки ВСУ так і не виробив усталеної судової практики (вірніше, підлаштовує її під побажання влади), то наявність протилежних за змістом судових рішень означає двозначність відповідних тлумачень, і тому рішення повинні прийматися на користь платників податків.

Крім того, доцільно мати на увазі також те, що згідно п. 4 ч. 2 ст. 156 КАСУ, суд має право зупинити провадження у справі в разі: наявності інших причин за обґрунтованим клопотанням сторони або третьої особи, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору, – до терміну, встановленого судом. Тобто, якщо суд визнає за необхідне визначити правову поведінку посадових осіб контрагентів, а таке визначення повинне бути об'єктивним, то є усі підстави зупинити провадження в адміністративній справі до вирішення у судовому порядку кримінальних проваджень. При цьому позивач майже нічого не втрачає, оскільки до завершення адміністративного провадження донараховані податки не можуть стягуватися. При цьому слід звертати увагу суддів на згадану вище ситуацію зі справою № 2а-16217/12/2670, оскільки

за певних обставин «свідок» може і передумати. Потрібно також вимагати встановлення обставин реєстрації підприємства-контрагента, оформлення карток для відкриття рахунку у банку та обставин отримання ключів електронної звітності, оскільки це допоможе з'ясувати справжні наміри учасників процесу.

Нарешті слід враховувати, що визнати підприємство-контрагента фіктивним можна виключно у судовому порядку. Так, згідно ч. 1 ст. 55–1 Господарського кодексу України, ознаки фіктивності, що дають підстави для звернення до суду про припинення юридичної особи або припинення діяльності фізичною особою – підприємцем, в тому числі визнання реєстраційних документів недійсними: зареєстровано (перереєстровано) на недійсні (втрачені, загублені) та підроблені документи; незареєстровано у державних органах, якщо обов'язок реєстрації передбачено законодавством; зареєстровано (перереєстровано) у органах державної реєстрації фізичними особами з подальшою передачею (оформленням) у володіння чи управління підставним (неіснуючим), померлим, безвісти зниклим особам або таким особам, що не мали наміру провадити фінансово-господарську діяльність або реалізовувати повноваження; **зареєстровано (перереєстровано) та проваджено фінансово-господарську діяльність без відома та згоди його засновників та призначених у законному порядку керівників.**

При цьому важливо підкреслити, що ця норма вводилася у Господарський кодекс України одночасно із прийняттям Податкового кодексу України

– Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України». Однак податківці роблять вигляд, що цієї норми не існує, і, з потурання судів, об'являють підприємства фіктивними самочинно. Тобто, як правило, ніхто в установленому порядку, відповідно до ч. 1 ст. 55–1 Господарського кодексу України, в судові органи за підтвердженням обставин фіктивності підприємств, не звертається. Отже, відповідних доказів цих обставин, крім свідчень, даних під диктовку слідчого, як правило, немає.

Висновки. Теоретичний аналіз, правове регулювання і судова практика свідчать про неприпустимість використання в адміністративних справах доказів з незавершених кримінальних проваджень. Основною причиною цього є отримання на стадії досудового слідства у кримінальних провадженнях «доказів», які можуть визнаватися неналежними. Для цього дуже часто існують об'єктивні підстави, про що свідчить судова практика. Інша практика Верховного Суду України є прямим протиправним потуранням органам податкової (фіскальної) служби. При явній небезпеці застосування відповідних доводів податківців в адміністративному провадженні рекомендується ставити питання про зупинення адміністративного провадження до отримання законного вироку у кримінальному провадженні. Крім того, необхідно наголошувати на відсутності судового рішення про фіктивність підприємств-контрагентів, постановлених у порядку ч. 1 ст. 55-1 Господарського кодексу України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Мартинюк Н. Практичні підсумки нереальних операцій / Н. Мартинюк // Юридична газета. – 09.02.2016 р. – № 6 (504). – С. 26–27.
2. Самойленко А. Як не програти спір без доказів? / А. Самойленко // Юридична газета. – 09.02.2016 р. – № 6 (504). – С. 28–29.
3. Белкін Л.М. Забезпечення законності в діяльності органів виконавчої влади: адміністративно-правовий вимір : монографія / Л. М. Белкін. – Ужгород : ФОП Бреза, 2014. – 552 с. – ISBN 978-966-2668-66-7.
4. Гриб Є. Захист прав та законних інтересів суб'єктів господарювання / Є. Гриб // Юридична газета. – 10.12.2013 р. – № 50 (392). – С. 32–34.
5. Мінін О. Податковій службі вдається продавати свою позицію в дуже багатьох випадках / О. Мінін // Юридична газета. – 29.10.2013 р. – № 44 (386). – С. 14–17.
6. Язикова С. Розгляд адміністративними судами податкових спорів / С. Язикова // Юридична газета. – 22.10.2013 р. – № 43 (385). – С. 27–28.

7. Молодик В. В. Кримінологічні та кримінально-правові аспекти відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів : автореф. дис... канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право і кримінологія; кримінально-виконавче право / В. В. Молодик. – Х., 1999. – 18 с.
8. Вересов В. М. Кримінальна відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів (на матеріалах Автономної Республіки Крим) : автореф. дис... канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право і кримінологія; кримінально-виконавче право» / В. М. Вересов. – Х., 1999. – 18 с.
9. Козіна А. А. Забезпечення податковою міліцією законності у сфері оподаткування: організаційно-правові аспекти повноважень та статусу : автореф. дис... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право / А. А. Козіна. – Х., 2005. – 20 с.
10. Марченко В. Б. Адміністративно-правове регулювання у сфері справляння податків : автореф. дис... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / В.Б. Марченко. – Ірпінь, 2009. – 20 с.
11. Деледивка С. Доказування у податкових спорах: тенденції судової практики / С. Деледивка // Юридична газета. – 09.02.2016 р. – № 6 (504). – С. 22–23.